

Natur, som begrænser Friheden for Handelsbetjentene, kan jeg kalde dem, til at gaa andetsteds hen, er anerkendt hos os. Det er anerkendt, at i Almindelighed, naar ikke særegne, efterfølgende Grunde indtræder, er et saadant Konkurrenceforbud bindende for dem. Det er institueret med særligt Henblik paa de Vanskeligheder, som en voksende Industri kan være udsat for ved at have, hvad jeg vil kalde en Spion i sin Forretning, som kan bringe Driftshemmeligheder frem paa andet Sted i Konkurrenceøjemed.

Med Hensyn til disse enkelte nye Punkter har der været nogen Uoverensstemmelse indenfor den danske Kommission, og dem skal jeg kortelig berøre. Der har været Uoverensstemmelse med Hensyn til den Udstrækning, i hvilken man skulde anerkende den moderne Aagerindsigelse paa det borgerlige Omraade — jeg taler ikke her om Straffedomraadet. En Del af den danske Kommissions Medlemmer har ment, at det burde indskrænkes til Nødstilfælde og Underordnelsestilfælde, hvor Afhængighedsforhold medfører det, men man skulde udelade Hensigten til Letsindighed, Uerfarenhed og Forstandsmangel. Herimod har den anden Del af den danske Kommission udtalt sig, og Udvalget har ment at maatte slutte sig til det, som de andre Kommissioner og den danske Kommissions Halvdel har erklæret sig for, nemlig ikke at begrænse det paa denne særegne Maade, som man fra anden Side har taget Ordet for, og jeg maa med Udvalget finde, at det er det rigtige. Vi vil i dansk Ret komme til at indtage en Særstilling baade lige overfor Sverige og Norge og lige overfor andre Lande, hvis vi vil fastholde Begrænsningen. Det er særlig af Interesse at lægge Mærke til, at den ikke kodificerede Lovgivning for England og Amerika fastholder det vide Begreb: den uberettigede Indflydelse, Misbrug af Underordnetheden eller Underlegenheden, og indskrænker det ikke paa den Maade, som her er fastsat, og jeg tror ikke, at man med Rette kan gøre gældende, at det skyldes en særlig Ejendommelighed i den engelske Tankegang, forskellig fra den, som skulde gøre sig gældende i Norden eller i Danmark, tilmed da det, som sagt, baade i Norge og Sverige er anerkendt, at man bør have den Udstrækning, som er godkendt i de fleste internationale Lovgivninger og Udkast til Lovgivninger.

Der er et andet Punkt, hvorom der har været nogen Uenighed indenfor den

danske Kommission, og med Hensyn til hvilket Udvalget ligeledes mener, at man maa slutte sig til det, som Kommissionens Flertal har taget Ordet for. Det vedrører et ikke særlig nordisk, men et særlig dansk Spørgsmaal, nemlig Retsorganisationen med Hensyn til Andragender, Bøgninger, Fordringer om Nedsættelse af umaadeholdne Konventionalbøder. Der har altsaa Flertallet i Kommissionen indstillet i Overensstemmelse med den Tankegang, man har fulgt andre Steder, at Spørgsmaal derom, naar ikke andet er aftalt, skal kunne bringes for Sø- og Handelsretten i København. Det maa indrømmes, at det betyder en væsentlig Forandring i den processuelle Regel. Med Hensyn til Sø- og Handelsretsloven er Forholdet ellers det, at man kan afvige fra det almindelige Værneting til Fordel for Sø- og Handelsretten, naar man er enig derom, medens Forholdet her er vendt om; men det afgørende for Kommissionens Flertal og for Udvalget har været, at der fra praktiske Handelsmænds Side har været lagt overordentlig stor Vægt paa, at de merkantile, de praktiske Hensyn følges, og at ikke her det processuelle Hensyn bliver det overvejende. Det sidste har jo en Talsmand i en høj juridisk Autoritet, men jeg tror, at Udvalget maa sige med Kommissionens Flertal, at et Punkt som dette, hvor det drejer sig om Nedsættelse af en vedtagen Konventionalbøde udenfor Reglerne, er saa ekstraordinært, at man, naar det er en handlende, det gælder — og det gælder kun om handlende — med Grund maa ønske, at virkelig merkantil Indsigt kommer til at medvirke, naar den retslige Afgørelse træffes.

Hermed har jeg egentlig udtalt, hvad jeg mener, der er Grund til at udtale i Anledning af det Lovforslag, der nu foreligger. De to Ændringsforslag, der er stillede, behøver ingen nærmere Begrundelse. De fremgaar af Sagens Natur, og Hensigten med dem er jo blot at fuldstændiggøre Lovforslaget. Jeg tillader mig at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse med de to Ændringer, Udvalget har foreslaaet.

Hermed sluttede Forhandlingen.

§§ 1—36 (se Tillæg A. Sp. 2621)
vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 1 til § 37 af
Udvalget (se Tillæg B. Sp. 2061)
vedtoges uden Afstemning.